

Elogi del bou i la mula

Dv, 25/12/2009 per Pere Codina

[Els nous veïns de Diognet](#)

Els pessebristes i tots els qui tenen el preciós encàrrec de transmetre a les noves generacions el sentit de les coses, solen assignar al bou i la mula una tasca única, definida i entranyable: escalfar l'infant diví amb les bafarades del seu alè. Tasca noble i agraïda, si n'hi ha...

Però em temo molt que qualsevol dia la nostra tradicional parella pessebrista acabarà presentant una demanda per... supressió injustificada o degradació de funcions.

De fet, la raó per la qual tant un com l'altre van ser incorporats a la plantilla del pessebre (quan encara no se'n deia pessebre) no tenia res a veure amb la que posteriorment els ha estat encomanda i que amb tota justícia hem considerar com un servei sobrevingut.

Quan el bou i la mula van entrar en escena (sembla que va ser pels volts dels s. V-VI) ho van fer de la mà d'un profeta de categoria: Isaïes. El que havien de fer era donar cos i volum a unes paraules d'Isaïes que es poden llegir al bell inici el seu llibre: «Un bou coneix el seu propietari, i un ase, l'estable del seu amo, però a mi, Israel no em coneix, el meu poble m'ignora» (Is 1, 3).

L'un i l'altre havien de testificar que Isaïes tenia tota la raó del món en això que deia d'ells. El bou havia de donar entenent a tothom qui fos, que ell sabia molt bé qui era -i fins a quin punt el tenia tractat- aquell infantó que dormia sobre la palla. L'ase, per la seva banda, no sols tenia molt clar de qui era aquell estable que li servia de casa, sinó que, a més a més, tenia en molt gran concepte el seu propietari.

D'aquí ve el posat conscient, observador, ponderat -com de notari- que prenen tant l'un com l'altre. La seva manera de fer guàrdia al costat del pessebre no té res a veure amb la d'uns estaquirots, que no s'adonen de res, ni saben de què va la història. Ells, en canvi, estan per la feina. Per això no els veureu mai badant. Ells no són d'aquesta gent que no coneixen res de res. El bou i la mula no tenen res a veure amb els ignorants. Ells sí que coneixen. Ells estan al cas del que passa. I miren que no se'ls escapi cap detall.

Això, tanmateix, no acaba d'explicar del tot la seva entenimentada parsimònia. Ells són allí en representació de tots els qui fan com ells: dels qui -perquè saben, coneixen i reconeixen el seu amo- l'han acollit a casa seva amb joia i entusiasme. Ells no volen ser com Herodes que es va espantar només de saber que venia un personatge tan important. Ells no volen fer com els habitants de Betlem que van tancar la porta de casa a una pobre parella que esperaven un fill.

¿Compreneu ara per què els artistes «que sabien de què anava», pintaven el bou i la mula amb unes faccions gairebé humanes que eren una barreja de joia, tendresa i admiració? No us hi heu fixat mai, encara? Doncs ara teniu l'oportunitat de comprovar-ho amb aquesta petita selecció d'imatges del bou i la mula al pessebre... Bon Nadal!

[Piqueu sobre aquest enllaç... i us durà al portal.](#)